
Vergaderjaar 2012–2013

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1009

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Hierbij zend ik u het verslag van de vergadering van de Eurogroep en Ecofin Raad van 11 en 12 februari te Brussel.

De minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Verslag van de Eurogroep en Ecofin Raad van 11 en 12 februari 2013 te Brussel

Het officiële verslag van het Voorzitterschap over de Ecofin Raad kunt u vinden op: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/135438.pdf

1. Economische situatie in de Eurozone

De Eurogroep sprak over de economische situatie in de Eurozone en hierbij werd ook gesproken over wisselkoersontwikkelingen. De Eurogroep benadrukte het belang van een sterk en stabiel internationaal financieel systeem en wisselkoersen die de economische fundamenteën reflecteren. Marktgeoriënteerde wisselkoersen die de onderliggende reële economie weerspiegelen, dragen bij aan de wereldwijde economische stabiliteit. Verder stelde de Eurogroep vast dat een eventueel gesprek omtrent wisselkoersontwikkelingen thuishoort in de G7 en de G20.

2. Cyprus

De Eurogroep sprak over de stand van zaken met betrekking tot de steunaanvraag van Cyprus in juni jl. Er is vooral gesproken over de punten van zorg rondom het witwassen van geld. Het IMF is momenteel bezig met een update van zijn beoordeling van het wettelijk kader tegen het witwassen van geld. De Eurogroep onderstreepte de noodzaak tot een adequate evaluatie van de implementatie van wet- en regelgeving in dit kader. Er is afgesproken dat een onafhankelijke partij ingeschakeld zal worden om hier onderzoek naar te verrichten.

De verwachting is dat in maart, na de presidentsverkiezingen in Cyprus, overeenkomst bereikt kan worden over een mogelijk steunprogramma. De Tweede Kamer zal op de hoogte gehouden worden over de voortgang rond een mogelijk steunprogramma en wordt vooraf in de gelegenheid gesteld over het steunprogramma te oordelen alvorens het kabinet namens Nederland een definitief besluit kan nemen.

3. Griekenland

De Eurogroep heeft gesproken over de stand van zaken omtrent de implementatie van het programma door Griekenland. In februari staat de beslissing over de uitkering van 2,8 miljard euro gepland. Net als voor de 2 miljard euro waar in januari akkoord voor is gegeven, is ook aan de uitkering van deze subtranche een voorwaarde gekoppeld: Griekenland moet de middellange termijn begroting actualiseren o.a. moeten hierin bindende 3-jarige uitgavenplafonds worden opgenomen. De Trojka gaf in de Eurogroep aan dat Griekenland op schema ligt met de implementatie van het programma. Na afronding van dit implementatieproces zal een beslissing genomen worden over de uitbetaling van de geplande 2,8 miljard door de EWG en de EFSF Raad van bestuur, op basis van het oordeel van de Trojka.

4. ESM – directe banken herkapitalisatie

De Eurogroep sprak over het instrument voor directe banken herkapitalisatie van het ESM en richtte zich daarbij op de interactie met de bankenunie en de voor dit instrument beschikbare capaciteit. De Eurogroep stelde dat het instrument zich moet kunnen ontwikkelen in de tijd, in samenhang met de voltooiing van de bankenunie en de overgang van verantwoordelijkheden voor toezicht en regelgeving van het nationale niveau naar het EU-niveau. Belangrijke parameters, zoals de verdeling van de lasten tussen nationaal niveau en het niveau van de eurozone, moeten

de ontwikkeling in deze verantwoordelijkheden zo veel mogelijk volgen. Dit betekent echter niet dat er op termijn geen rol meer zal zijn voor nationale overheden.

Met het oog op de beschikbare capaciteit van het ESM voor dit instrument en op het behouden van de hoge kredietwaardigheid, is afgesproken om de mogelijkheid van het definiëren van capaciteitsgrenzen voor de verschillende ESM instrumenten te gaan verkennen. De Eurogroep stelde vast dat er gestreefd moet worden naar maximale efficiëntie, waarbij de hoogste mogelijke capaciteit voor directe herkapitalisatie geboden wordt zonder de nationale begrotingen additioneel onder druk te zetten. In het bijzonder is overeengekomen om opties te verkennen waarbij particulier kapitaal kan worden aangetrokken, naast de ESM kapitaalinjecties, om de capaciteit voor directe herkapitalisatie te maximaliseren.

De Eurogroep zal de discussie omtrent de vormgeving van het directe herkapitalisatie instrument voortzetten in de volgende vergadering in maart. Het doel is om het operationele kader af te ronden in juni dit jaar. Voor de discussie over (deel)onderwerpen geldt dat er geen definitieve overeenstemming wordt nagestreefd, uiteindelijk zal pas een definitief oordeel worden geveld als het totaal ontwerp helder is.

5. Follow-up Europese Raad van december 2012

De Eurogroep sprak kort over het proces richting het volgende rapport over de toekomst van de EMU van Van Rompuy, dat in juni gepresenteerd zal worden in de Europese Raad. De Eurogroep zal met name bijdragen in dit proces op het gebied van de ex ante coördinatie van nationaal beleid. Dit aspect is in het bijzonder van belang voor de lidstaten van het eurogebied, gezien de mogelijke risico's en gevolgen van spill-overs. In de volgende bijeenkomst zal de Eurogroep de discussie hieromtrent voortzetten en verder verdiepen, waarna verslag uitgebracht zal worden aan de president van de Europese Raad.

6. Implementatie richtlijn fiscaal raamwerk

De Eurogroep heeft kort stil gestaan bij de stand van zaken van de implementatie van de richtlijn inzake nationale begrotingskaders in de eurozone lidstaten. Medio februari bracht de Commissie een tussenrapport uit, wat tijdens deze Eurogroep gepresenteerd is. De Eurogroep committeerde zich aan het nemen van de benodigde actie om voor de deadline van eind dit jaar de richtlijn geïmplementeerd te hebben in alle lidstaten van de Eurozone.

7. Ierland

De Ierse minister van Financiën heeft de Eurogroep geïnformeerd over de liquidatie van de Irish Bank Recovery Corporation (IBRC) en de afspraak die is overeengekomen over het vervangen van de promissory notes ter waarde van 25 miljard voor langlopende staatsobligaties. Tijdens het Algemeen Overleg Ecofin van 7 februari jl. heb ik aangegeven dat ik u in dit verslag nader zou informeren over de afspraken omtrent IBRC, omdat de exacte afspraken ten tijde van het Algemeen Overleg nog niet geheel duidelijk waren.

De Ierse overheid heeft op 7 februari jl. de Irish Bank Recovery Corporation (IBRC) geliquideerd. IBRC is een zogenaamd asset recovery vehicle en had als belangrijkste taak het afwikkelen van de balansen van de voormalige banken Anglo Irish en INBS. Het besluit IBRC te liquideren is met spoed genomen, nadat op 6 februari via de media lekte dat een mogelijke afspraak met de ECB over een alternatieve financieringsvorm van de promissory notes liquidatie van IBRC zou inhouden. Om onrust te

voorkomen en de activa van IBRC te beschermen heeft de Ierse regering op 6 februari besloten onmiddellijk een liquidatiewet voor te leggen aan het parlement. Het parlement heeft de liquidatiewet goedgekeurd.

Onderdeel van de liquidatie is dat de promissory notes worden vervangen door een portfolio van Ierse staatsobligaties met een gewogen gemiddelde looptijd van 34–35 jaar. Dit leidt tot een lagere rentebetaling voor de Ierse overheid. De financieringsbehoefte van Ierland neemt door de lagere rentebetalingen de komende jaren af, wat de komende jaren ook bijdraagt aan het terugdringen van het overheidstekort en de schuld. The National Asset Management Agency (NAMA) is aangewezen om via een Special Purpose Vehicle de Exceptional Liquidity Assistance (ELA) leningovereenkomst en de verwante activa van IBRC over te nemen. Dit wordt gefinancierd door de uitgifte van obligaties van NAMA die worden gegarandeerd door de overheid aan de Ierse Centrale Bank. Als bijlage¹ vindt u een presentatie van het Ierse Ministerie van Financiën², waarin de afspraken in detail worden uitgelegd. De Eurogroep heeft kennisgenomen van de ontwikkelingen in Ierland. Deze afspraak draagt bij aan het herstellen van markttoegang van Ierland en draagt bij aan een oplossing om op termijn de houdbaarheid van de Ierse financiële sector te versterken. Eerder al gaf de president van de ECB aan kennis genomen te hebben van deze handeling.

De Europese Commissie heeft de Eurogroep ook geïnformeerd over de uitkomsten van de negende missie van de Trojka in het kader van het leningenprogramma van de EU en het IMF aan Ierland. Ierland ligt nog steeds goed op schema met de implementatie van het programma. Na afronding van de voortgangsrapportage zal een beslissing worden genomen over het uitkeren van de volgende tranche van het leningenprogramma van de EU en het IMF van in totaal 3,1 miljard euro.

8. Verslag van de vergadering van de Raad van gouverneurs ESM 11 februari 2013 te Brussel

De Raad van gouverneurs van het ESM heeft unaniem de voorzitter van de Eurogroep, Minister Dijsselbloem, gekozen tot nieuwe voorzitter van de Raad van gouverneurs van het ESM. De termijn van het voorzitterschap van de Raad van gouverneurs is gelijk aan de termijn van het voorzitterschap van de Eurogroep.

9. Verslag van de informele sessie voorafgaand aan de Ecofin Raad van 12 februari 2013

a. Two Pack

De Ecofin Raad sprak over de voortgang bij de onderhandelingen met het Europees Parlement (EP) over de twee toezichtsverordeningen («twopack») voor eurolanden. De onderhandelingen met het EP zitten in de eindfase, maar een akkoord is nog niet bereikt, omdat nog een belangrijk laatste punt openstaat, namelijk de wens van een meerderheid van het EP om concrete stappen te zetten richting de introductie van gezamenlijke schuldfinanciering door eurolanden (Eurobonds). Er is van gedachte gewisseld over het instellen van een expertgroep om de analyse te verdiepen aangaande een aflossingsfonds en eurobills. Hiermee zou aan de wensen van het EP tegemoet gekomen worden om vervolg stappen te nemen richting Eurobonds. De Ecofin Raad heeft aangegeven dat het niet wenselijk is dat de Raad zou worden gecommitteerd aan concrete vervolgstappen in de richting van Eurobonds in de verorde-

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

² <http://www.finance.gov.ie/documents/publications/presentation/2013/newjmpres.pdf>

ningen van het twopack. Een eventuele expertgroep die Eurobond-achtige mogelijkheden verkent zal daarom los moeten komen te staan van de twee verordeningen. Op de Ecofin van maart zal hier nader over gesproken worden.

b. EU FSAP

Het IMF heeft kort de eerste resultaten gepresenteerd van de uitkomsten van het EU Financial Sector Assessment Program (FSAP). Op 8 maart vindt een bespreking plaats in de IMF-board, hierna zullen de uitkomsten en aanbevelingen naar verwachting worden gepubliceerd. De belangrijkste aanbevelingen van het IMF hebben betrekking op het belang van verdere voortgang richting een bankenunie en de noodzaak voor verdere opschoning en versterking van bankbalansen.

10. Decharge EU-begroting 2011

De Ecofin Raad heeft de aanbeveling aangenomen aan het Europees Parlement voor het verlenen van decharge aan de Commissie aangaande de implementatie van de EU-begroting 2011. Deze aanbeveling volgde uit het rapport van de Europese Rekenkamer. Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Zweden hebben tegen deze aanbeveling gestemd en brachten een gezamenlijke verklaring uit, die als bijlage toegevoegd is aan dit verslag³. Aanvullend lieten meerdere lidstaten een kritisch geluid horen.

De Europese Rekenkamer heeft over het jaar 2011 geen goedkeurende verklaring afgegeven bij de uitgaven (geen positieve Déclaration d'Assurance). Het gemiddelde foutenpercentage van de gehele EU begroting 2011 berekent de Europese Rekenkamer op 3,9% waarmee een materieel belang gemoeid is van circa 5 miljard euro. Over 2010 waren deze cijfers respectievelijk 3,7% en circa 4,5 miljard euro. De begrotingscategorie «Cohesie/Energie/Vervoer» laat verbetering zien (van 7,7% naar 6% fouten), maar er zijn ook verslechteringen zichtbaar in andere categorieën zoals Onderzoek en Landbouw. Wat betreft de werking van de beheers- en verantwoordingssystemen is het totaalbeeld stabiel, maar nog altijd niet toereikend («gedeeltelijk doeltreffend»). Nederland heeft tijdens de Ecofin Raad nadrukkelijk gevraagd om meer transparantie en beter financieel management en verantwoording door lidstaten. In reactie hierop benoemt de Commissie een mogelijke rol voor nationale rekenkamers, dit zal de komende tijd verder uitgewerkt moeten worden, evenals de mogelijkheid om de regelgeving te vereenvoudigen. De huidige complexiteit van de regelgeving is volgens de Commissie mede verantwoordelijk voor het hoge foutenpercentage.

11. Begrotingsrichtsnoeren 2014

De Ecofin Raad heeft Raadsconclusies aangenomen aangaande de prioriteiten voor de EU begroting voor 2014.

12. Voorbereiding G20

Op 15 en 16 februari zal onder Russisch voorzitterschap in Moskou de G20 vergadering voor ministers van Financiën en centralebankpresidenten plaatsvinden. De Ecofin Raad heeft een Terms of Reference aangenomen waarin de EU-inzet in de G20 is vastgelegd. De EU zal tijdens de G20 vergadering aandacht vragen voor diverse risico's, die herstel van de wereldeconomie bedreigen. Ook zal de EU het belang van duurzame economische groei opbrengen en vragen op wat voor wijze de G20

³ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

hieraan kan bijdragen. Daarnaast zal gesproken worden over het financieren van investeringen, hervormingen van financiële markten en het monitoren van het naleven van eerder gemaakte beleidsafspraken op het gebied van financiële sector, regelgeving en toezicht. Ten aanzien van de herziening van de quotaformule van het IMF, zal de EU het besluit verwelkomen om deze discussie te continueren en samen te nemen met de 15de quota herziening waarvoor januari 2014 de deadline is. Meerdere lidstaten hebben tijdens de Ecofin vergadering benadrukt dat het van belang is deze discussie omwille van legitimiteit in het IMF te voeren en dat BBP en openheid de belangrijkste variabelen in de formule moeten blijven.

13. Annual Growth Survey

De Ecofin Raad heeft Raadsconclusies aangenomen aangaande de Annual Growth Survey van de Europese Commissie, met daarin onder andere de jaarlijkse prioriteiten voor het versterken van de groei in de EU, en een actualisering van de implementatie van de Europa 2020 strategie.

14. Alert Mechanism Report

De Ecofin Raad heeft Raadsconclusies aangenomen over het Alert Mechanism Report in het kader van het Europees Semester 2013. In het Alert Mechanism Report presenteerde de Commissie het scorebord voor het signaleren van onevenwichtigheden van de Macro-economische Onevenwichtighedenprocedure (MEOP).

15. Fiscal Sustainability Report

De Ecofin Raad heeft Raadsconclusies aangenomen in zake het 2012 Sustainability Report van de Europese Commissie. De raadsconclusies nodigen lidstaten en de Europese Commissie uit om de ontwikkeling van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te betrekken bij de EU2020 strategie. Ook nodigen de raadsconclusies de Europese Commissie uit om samen met het EPC de methodologie om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën in beeld te brengen, verder te ontwikkelen.